

Agricultural Policies in OECD Countries: At a Glance – 2006 Edition

Summary in Polish

Przegląd polityki rolnej na obszarze OECD: edycja 2006

Podsumowanie w języku polskim

PODSUMOWANIE WYKONAWCZE

Sektor rolnictwa na obszarze OECD nadal korzysta z rozbudowanej pomocy

W roku 2005 pomoc udzielona producentom na obszarze OECD, określana procentowo według wskaźnika PSE (*Producer Support Estimate* – szacunkowa wartość wsparcia producentów), stanowiła 29% przychodów gospodarstw, a więc tyle samo, co w roku 2004, co jest jednak wartością niższą niż 37% w latach 1986–1988. Wskaźnik PSE za rok 2005 jest szacowany na 280 miliardów USD, czyli 225 miliardów EUR. Łączna wartość wsparcia w sektorze rolnictwa, obejmującego pomoc dla producentów, transfery budżetowe skierowane do konsumentów oraz ogólne usługi na rzecz rolnictwa, wyniosła 1,1% PKB w 2005 roku. Dla porównania, w latach 1986–1988 kształtowała się na poziomie 2,3% PKB.

Stopniowe odchodzenie od instrumentów polityki rolnej zakłócających strukturę produkcji i handlu

Reforma polityki rolnej prowadzi do zmian w sposobie świadczenia pomocy na rzecz producentów. Udział tych form pomocy, które najbardziej zakłócają strukturę produkcji i handlu – związanych z produkcją lub nakładami – obniżył się z poziomu 91% pomocy udzielanej producentom w latach 1986–1988 do około 72% w latach 2003–2005. Na spadek wartości wsparcia związanego z produkcją wskazuje także znaczne zmniejszenie różnicy między cenami producentów a cenami granicznymi. W latach 1986–1988 średnie ceny producentów z państw OECD były o 57% wyższe od cen granicznych, a w latach 2003–2005 różnica ta zmniejszyła się do 27%. Redukcji

wspomnianych form pomocy towarzyszył wzrost dopłat bazujących na powierzchni gospodarstw i pogłowie zwierząt lub historycznych uprawnieniach, dzięki czemu zmniejszenie wsparcia tylko w niewielkim stopniu wpłynęło na przychody gospodarstw. Uzyskanie dopłat do produkcji wiąże się coraz częściej z koniecznością zachowania zgodności z określonymi warunkami, zwłaszcza w zakresie ochrony środowiska. W większości krajów jednak w dziedzinie wsparcia udzielanego producentom dominują nadal środki związane z produkcją lub nakładami, co prowadzi do zwiększania produkcji, wzrostu zużycia zasobów naturalnych i zakłóceń w funkcjonowaniu handlu. Niestety, również w kwestii polityki ukierunkowanej na jasno określone cele i beneficjentów nie nastąpił znaczący postęp. Istnieje konieczność podjęcia dalszych starań w celu zapewnienia większej przejrzystości prowadzonych działań, dostosowania ich do konkretnych celów oraz nadania im większej elastyczności w reagowaniu na zmieniające się priorytety.

Reforma polityki rolnej nierównomierna w poszczególnych krajach

W latach 1986–1988 pomoc dla producentów wyrażona jako odsetek przychodów gospodarstw rolnych zmniejszyła się praktycznie we wszystkich krajach. Największy spadek tego wskaźnika w punktach procentowych odnotowano w Kanadzie, Meksyku (od lat 1991–1993) i w Nowej Zelandii. W krajach o najwyższym poziomie pomocy największe redukcje miały miejsce w Islandii, Szwajcarii i Korei. W niemal wszystkich krajach OECD zmniejszyło się również łączne wsparcie dla rolnictwa mierzone jako odsetek PKB.

Pewne zmiany w polityce rolnej wprowadzono na poziomie krajowym w roku 2005, inne oczekują na realizację

W Unii Europejskiej nadal jest wprowadzana reforma z roku 2003. Obecnie uwaga jest skoncentrowana na dopłatach mlecznych, a w dziesięciu państwach członkowskich na systemie płatności zryczałtowanych. Korea rozpoczęła wprowadzanie zmian w polityce produkcji ryżu, które obejmują zniesienie skupywania ryżu przez rząd i wprowadzenie dopłat bezpośrednich. Kanada wprowadziła program dopłat do dochodów z działalności rolnej (*Farm Income Payment*), umożliwiający udzielanie producentom pomocy w szczególnych okolicznościach – jest to najnowszy z instrumentów świadczenia jednorazowej pomocy. W Stanach Zjednoczonych wsparcie kontyngentowo-cenowe na rynku tytoniowym zostało zastąpione przez dopłaty ograniczone czasowo, zaś dopłaty do strat w przychodach z produktów mlecznych przedłużono do roku 2007. Turcja również wydłużyła czas realizacji programu wdrożenia reformy rolnej do roku 2007. Islandia zreorganizowała instytucje w celu poprawienia wydajności administracyjnej.

W roku 2005 Rada Unii Europejskiej postanowiła zmienić system cukrowniczy. Począwszy od roku 2006, cena administracyjna białego i surowego cukru zostanie zredukowana, a do systemu zryczałtowanych płatności zostanie wprowadzona nowa dopłata. Na lata 2007–2013 zostało przyjęte nowe rozporządzenie w sprawie rozwoju obszarów wiejskich. Nowy plan bazowy dotyczący żywności, rolnictwa i obszarów wiejskich został ogłoszony również w Japonii. Jedną z jego cech jest wprowadzenie,

od roku 2006, nowych dopłat bezpośrednich, dzięki którym wsparcie będzie dotyczyło nie jednego, a wielu towarów. Z kolei w Norwegii osiągnięto końcowe porozumienie w sprawie państwowego programu ochrony środowiska, równoległe wprowadzono też programy regionalne.

Wielostronna reforma polityki rolnej trudna do przeprowadzenia

W ramach Światowej Organizacji Handlu kontynuowano Rundę Rozwojową Doha (DDA), prowadząc m.in. dyskusję na temat rolnictwa według planu ustalonego w 2004 roku. Uzgodniono metodę określania ekwiwalentów taryfowych *ad valorem* i złożono konkretne propozycje. Negocjacje w ramach Konferencji Ministerialnej w Hongkongu w grudniu 2005 roku doprowadziły do osiągnięcia porozumienia w sprawie równoległego wyeliminowania wszystkich dotacji eksportowych oraz dyscyplin w zakresie środków eksportowych o równoważnych skutkach do końca roku 2013, oczywiście z ogólniejszym zastrzeżeniem osiągnięcia porozumienia w sprawie DDA. Nadal nierozwiązane pozostają ważne kwestie związane z formami pomocy krajowej zakłócającymi strukturę handlu oraz z poprawą dostępu do rynku, w szczególności obniżenia stawek celnych. W negocjacjach dotyczących powyższych kwestii jest potrzebny szybki postęp, dzięki któremu reforma polityki rolnej będzie mogła nabrać tempa.

© OECD 2006

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Kopiowanie niniejszego podsumowania jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

**Są one dostępne bezpłatnie w internetowej księgarni OECD:
www.oecd.org/bookshop/**

Dokładniejsze informacje można uzyskać, kontaktując się z Działem Praw Autorskich i Tłumaczeń w Dyrektoracie do Spraw Publicznych i Komunikacji:

rights@oecd.org

Faks: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
France

Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej: www.oecd.org/rights/

